

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

от 19 ноември 1991 година

**за защита на животните по време на транспорт и за изменение на
Директиви 90/425/ЕИО и 91/496/ЕИО**

(91/628/ЕИО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност, и по-специално член 43 от него,

като взе предвид предложението на Комисията¹,

като взе предвид становището на Европейския парламент²,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет³,

като има предвид, че в Резолюцията си от 20 февруари 1987 г. относно политиката за хуманно отношение към животните⁴, Европейският парламент прикани Комисията да изложи своите предложения относно защитата на животните по време на транспортиране;

като има предвид, че с цел премахване на техническите бариери пред търговията с живи животни и с цел да се осигури гладко функциониране на пазарните организации при гарантиране на задоволително ниво на защита на съответните животни, Общността е приела правила в тази област;

като има предвид, че всички държави-членки са ратифицирали Европейската конвенция за защита на животните по време на международен транспорт и са подписали допълнителния протокол, който позволява на Общността като такава да се присъедини към тази конвенция;

като има предвид, че Регламент (ЕИО) № 3626/82 на Съвета от 3 декември 1982 г. за прилагане в Общността на Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора⁵, наричана по-долу „CITES“, урежда условията за транспортиране на някои видове;

¹ ОВ С 214, 21.8.1989 г., стр. 36 и ОВ С 154, 23.6.1990 г., стр. 7.

² ОВ С 113, 7.5.1990 г., стр. 206.

³ ОВ С 56, 7.3.1990 г., стр. 29.

⁴ ОВ С 76, 7.3.1987 г., стр. 185.

⁵ ОВ L 384, 31.12.1982 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕИО) № 197/90 на Комисията (ОВ L 29, 31.1.1990 г., стр. 1).

като има предвид, че Директива 77/489/ЕИО ⁶ определя правилата за защита на животните при международно транспортиране; като има предвид, че Директива 81/389/ЕИО ⁷ определя мерките за прилагане на Директива 77/489/ЕИО и по-специално въвежда контрол по вътрешните граници в Общността;

като има предвид, че за постигане на същите цели и по-специално за защитата на животните при транспортиране, е необходимо в контекста на създаване на вътрешния пазар да се изменят правилата на Директива 90/425/ЕИО ⁸ *inter alia* с оглед хармонизирането на проверките, свързани с хуманното отношение към животните по време на транспортиране;

като има предвид, че в тази рамка трябва да бъде обхванато транспортирането на животни до и от Общността и в нейните предели, и да бъдат премахнати системните проверки по вътрешните граници в Общността;

като има предвид, че от съображения за хуманно отношение към животните транспортирането им на дълги разстояния, в това число и транспортирането на животни за клане, трябва да бъде сведено до минимум;

като има предвид, че предложените правила трябва да гарантират по-ефикасна защита на животните по време на транспортиране;

като има предвид, че следва да се измени Директива 91/496/ЕИО ⁹, с цел да се адаптира към настоящата директива; като има предвид, че освен това следва да се отменят Директиви 77/489/ЕИО и 81/389/ЕИО,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член I

1. Настоящата директива се прилага при транспортирането на:

а) домашни еднокопитни и за домашни животни от видовете говеда, овце, кози и свине;

б) домашни птици, други домашно отглеждани птици и домашни зайци;

⁶ ОВ L 200, 8.8.1977 г., стр. 10.

⁷ ОВ L 150, 6.6.1981 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Регламент (ЕИО) № 3768/85 (ОВ L 362, 31.12.1985 г., стр. 8).

⁸ ОВ L 224, 18.8.1990 г., стр. 29. Директива, последно изменена с Директива 91/496/ЕИО (ОВ L 268, 24.9.1991 г., стр. 56).

⁹ ОВ L 268, 24.9.1991 г., стр. 56.

- в) домашни кучета и котки;
- г) други бозайници и птици;
- д) други гръбначни и студенокръвни животни.

2. Настоящата директива не се прилага за:

- а) пътниците, които транспортират домашни любимци с нетърговска цел;
- б) без да се засягат националните разпоредби, транспортирането на животни:
 - на разстояние до 50 километра, считано от началната точка до местоназначението, или
 - от животновъди или лица, които отглеждат животни за угодяване, със собствени селскостопански или други транспортни средства, когато географските обстоятелства налагат преместване с оглед сезонно изкарване на паша на определени видове животни с нетърговска цел.

Член 2

1. За целите на настоящата директива се прилагат определенията, съдържащи се в член 2 от Директиви 89/662/ЕИО¹⁰, 90/425/ЕИО, 90/675/ЕИО¹¹ и 91/496/ЕИО, когато е необходимо.

2. Освен това се прилагат изброените по-долу определения:

- а) „транспортно средство“ – тази част от пътните транспортни средства, релсовите транспортни средства, корабите и самолетите, която се използва за натоварване и пренасяне на животни, както и контейнерите за сухопътен, воден или въздушен транспорт;
- б) „транспортиране“ – всяко придвижване на животни, извършвано с транспортно средство, което включва натоварването и разтоварването на животните;
- в) „пункт за спиране“ е мястото, където пътуването се прекъсва за почивка, хранене или поене на животните;
- г) „пункт за прехвърляне“ е мястото, където пътуването се прекъсва за прехвърляне на животните от едно транспортно средство на друго;
- д) „място за експедиция“ е мястото, на което, без да се засягат разпоредбите на член 1, параграф 2, буква б), животните се натоварват за пръв път на

¹⁰ ОВ L 395, 30.12.1989 г., стр. 13. Директива, последно изменена с Директива 91/496/ЕИО (ОВ L 268, 24.9.1991 г., стр. 56).

¹¹ ОВ L 373, 31.12.1990 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 91/496/ЕИО (ОВ L 268, 24.9.1991 г., стр. 56).

транспортно средство или друго място, на което животните са били разтоварвани и подслонени за най-малко десет часа, напоени са и са нахранени и при необходимост са им оказани необходимите грижи, с изключение на всички пунктове за спиране и прехвърляне;

Като места за експедиция могат също да се разглеждат и пазарите и центровете за събиране на животни в съответствие със законодателството на Общността, при положение че:

- първото място на натоварване на животните е на разстояние по-малко от 50 км от горепосочените пазари или центрове за събиране на животни,

- когато, въпреки че посоченото в първо тире разстояние е по-голямо от 50 км., животните са имали почивка с продължителност, определена в съответствие с процедурата, посочена в член 17, и са били напоени и нахранени, преди да бъдат натоварени отново;

е) „местоназначение“ е мястото, в което животните се разтоварват окончателно от транспортното средство, с изключение на пунктовете за спиране или прехвърляне;

ж) „пътуване“ – преместването от мястото за експедиция до местоназначението.

ГЛАВА II

Транспортиране и проверки на територията на Общността

Член 3

1. Държавите-членки гарантират, че:

а) транспортирането на животни във и от всяка държава-членка се извършва в съответствие с настоящата директива, а транспортирането на животните, посочени в:

- член 1, буква а), съгласно разпоредбите на глава I от приложението;
- член 1, буква б), съгласно разпоредбите на глава II от приложението;
- член 1, буква в), съгласно разпоредбите на глава III от приложението;
- член 1, буква г), съгласно разпоредбите на глава IV от приложението;
- член 1, буква д), съгласно разпоредбите на глава V от приложението;

б) животните не се транспортират, ако не са годни за предвиденото пътуване и ако не са взети необходимите мерки за обгрижването им по време на пътуването и при пристигането им на местоназначението. Ранените и болните животни се считат за негодни за транспортиране. Настоящата разпоредба не се прилага за:

и) животни, които са леко ранени или болни и транспортирането им не би им причинило ненужни страдания;

ii) животни, които са транспортирани с научна цел с разрешение от съответния орган;

в) животните, които се разболеят или наранят по време на транспортирането, получават първа помощ и подходящо ветеринарно лечение или се колят по начин, който не им причинява излишни страдания.

2. Независимо от разпоредбите на параграф 1, буква б), държавите-членки могат да разрешат транспортирането на животни за спешно ветеринарно лечение или клане при условия, които не спазват изискванията на настоящата директива. Държавите-членки гарантират, че такова транспортиране се разрешава само когато не се причинява излишно страдание на животните. Ако е необходимо, се приемат специални правила за прилагането на настоящия параграф в съответствие с процедурата, предвидена в член 17.

3. Без да се засягат изискванията, предвидени в точка 1, букви а) и б) и в приложението към настоящата директива, Съветът, по предложение на Комисията, с квалифицирано мнозинство определя допълнителните условия за транспортиране на някои видове животни, като еднокопитните, дивите птици и морските бозайници, с цел да се осигури хуманно отношение към тях.

До прилагането на тези разпоредби държавите-членки могат, при спазване на общите разпоредби на Договора, да прилагат съответните допълнителни национални правила.

Член 4

Държавите-членки гарантират, че животните се идентифицират и регистрират по време на пътуването в съответствие с член 3, параграф 1, буква в) от Директива 90/425/ЕИО и се придружават от документацията, изисквана от Общността или от националното законодателство, която позволява на компетентния орган да провери:

- произхода и собствеността им;
- мястото за експедиция и местоназначението им;
- датата и часа за експедиция.

Член 5

Държавите-членки гарантират, че:

1. всяко физическо или юридическо лице, извършващо транспортиране на животни с търговска цел:

а) е регистрирано по начин, позволяващ на компетентния орган да контролира спазването на изискванията на настоящата директива;

б) използва за транспортирането на животните, посочени в настоящата директива, транспортни средства, позволяващи спазването на изискванията на приложението;

в) не транспортира или не оставя да бъдат транспортирани животни при условия, при които могат да бъдат наранени или да им бъдат причинени ненужни страдания;

2. Лицето, отговорно за предприятието, което осъществява транспортирането на животни:

а) поверява транспортирането на животни на персонал, притежаващ необходимите знания, които му позволяват да положи необходимите грижи за транспортираните животни;

б) за пътуванията с продължителност над двадесет и четири часа, считано от мястото за експедиция до местоназначението, съставя маршрута, включително и пунктовете за спиране и за прехвърляне, който позволява осигуряването на почивка, нахранване и напояване, а също така и при необходимост, разтоварване и подслоняване на животните, с оглед изискванията на настоящата директива за съответния вид животни;

в) е в състояние, в съответствие с вида на транспортните животни и когато пътуването е с продължителност повече от двадесет и четири часа, да представи доказателства, че са взети съответните мерки за задоволяване на нуждите на животните от храна и вода по време на пътуването, дори в случаите на изменение на маршрута или на прекъсване на пътуването по независещи от него причини;

г) осигурява незабавното транспортиране на животните до местоназначението им, независимо от обичайните периоди за почивки на шофьорите;

д) гарантира, че по време на пътуването пратката се придружава от оригинала на плана на маршрута, посочен в буква б), допълнен с датата, мястото и часа на експедиция;

е) за период от време, определен от съответния орган, съхранява дубликат от горепосочения маршрут, който при поискване да може да бъде предоставен на съответния орган за проверка;

ж) в случаите, когато животните са превозвани без придружител, гарантира, че изпращачът е спазил изискванията на настоящата директива относно предаването на животните и че получателят е взел необходимите мерки за посрещането на животните;

3. пунктовете за спиране, предварително определени от лицето, посочено в точка 2, са обект на редовни проверки от компетентния орган.

Член 6

1. Директива 90/425/ЕИО се изменя, както следва:

а) в член 1 третият параграф се заменя със следния текст:

„Настоящата директива не засяга проверките, извършвани като част от задачите, изпълнявани по недискриминационен начин от органите, отговорни за общото прилагане на законите в държава-членка.“;

б) в приложение А, раздел I се добавя следната препратка:

„Директива 91/628/ЕИО на Съвета от 19 ноември 1991 г. за защита на животните по време на транспорт и за изменение на Директиви 90/425/ЕИО и 91/496/ЕИО (ОВ L 340, 11.12.1991 г., стр. 17).“

2. Сертификатите или документите, посочени в член 3 от Директива 90/425/ЕИО, се допълват в съответствие с процедурата, определена в член 17, с цел да се отчетат изискванията на настоящата директива.

3. Обмяната на информация между органите в съответствие с изискванията на настоящата директива трябва да бъде интегрирана в компютризираната система, предвидена в член 20 от Директива 90/425/ЕИО („Анимо“), а относно вноса от трети страни – в проекта Shift в съответствие с член 12, параграф 4 от Директива 91/496/ЕИО.

Подробните правила за прилагането на настоящия параграф се приемат в съответствие с процедурата, предвидена в член 17.

Член 7

1. Държавите-членки гарантират, че са взети необходимите мерки, за да се избегне или да се сведе до минимум всяко забавяне по време на транспортиране или всяко страдание на животните, в случай че стачка или друго обстоятелство възпрепятства прилагането на настоящата директива. В частност на пристанищата, аерогарите, жп гарите, гарите за подбор и на граничните инспекционни пунктове се вземат съответните мерки, посочени в член 6 от Директива 91/496/ЕИО с цел ускоряване на транспортирането на животни при условия, които отговарят на изискванията на настоящата директива.

2. Без да се засягат ветеринарно-санитарните изисквания на Общността, определени в други актове, пратката с животни не може да бъде задържана по време на транспортиране, освен ако това е строго необходимо за доброто състояние на животните. Когато пратката с животни е задържана за повече от два часа по време на транспортиране, се вземат съответните мерки, за да могат животните да получат грижи и ако е необходимо, да бъдат разтоварени и подслонени.

Член 8

Държавите-членки гарантират, че в съответствие с принципите и правилата за контрол, предвидени в Директива 90/425/ЕИО, компетентните органи проверяват спазването на изискванията на настоящата директива, като извършват на недискриминационна основа проверки на:

а) транспортните средства и животните при пристигането им на местоназначението;

б) транспортните средства и животните на пазарите, на местата за експедиция, както и на пунктовете за спиране и за прехвърляне;

в) данните върху придружаващите документи.

Освен това могат да се извършват проверки и по време на транспортирането на животните на територията на държава-членка, когато компетентният ѝ орган разполага с информация, която дава основание да се подозира нарушение.

Разпоредбите на настоящия член не засягат проверките, извършвани като част от задачите, изпълнявани по недискриминационен начин от органите на държава-членка, отговорни за прилагането на разпоредбите на вътрешното ѝ законодателство.

Член 9

1. Ако по време на транспортирането се установи, че разпоредбите на настоящата директива не се спазват или не са спазени, компетентният орган на мястото, където е констатирано това, изисква от отговорните за конкретното транспортно средство лица да вземат всяка мярка, която компетентният орган счита за необходима, за да се гарантира хуманно отношение към животните.

В зависимост от обстоятелствата по всеки случай тази мярка може да включва:

а) приключване на пътуването и връщане на животните на мястото на експедиция по най-краткия маршрут, при условие че тази мярка не предизвиква ненужно страдание за животните;

б) съответно подслоняване на животните и полагане на грижи за тях до разрешаване на проблема;

в) клане на животните по хуманен начин. Местоназначението и използването на трупите на тези животни се уреждат съгласно разпоредбите на Директива 64/433/ЕИО¹².

2. Ако отговорното за транспортирането лице не спазва нарежданията на компетентния орган, последният предприема незабавно мерките, които следва да бъдат извършени и възстановява по съответния начин разходите, свързани с тези мерки.

3. Настоящата директива не засяга правото на обжалване на решенията на компетентните органи, съществуващо съгласно действащото законодателство на държавите-членки.

Решенията на компетентните органи на държавите-членки и мотивите за вземането на тези решения се съобщават на изпращача или на негов пълномощник, както и на компетентния орган на държавата-членка изпращач.

¹² Изменена и консолидирана с Директива 91/497/ЕИО (ОВ L 268, 24.9.1991 г., стр. 68).

По искане на изпращача или на негов пълномощник мотивираните решения му се изпращат в писмен вид с указания за правото на обжалване, предоставяно съгласно действащото законодателство на държавата-членка по местоназначението, както и за приложимата процедура и срокове.

Въпреки това в случай на спор двете засегнати страни могат да се договорят да отнесат в едномесечен срок спора за преценка от експерт, чието име е включено в списъка на експертите на Общността, съставен от Комисията.

Експертите изготвят становищата си не по-късно от 72 часа. Страните са обвързани от становището на експерта при спазване на ветеринарното законодателство на Общността.

Член 10

1. С оглед еднакво прилагане на настоящата директива, експерти на Комисията, в сътрудничество с компетентните органи на държавите-членки, могат да извършват проверки на място. Държавата-членка, на чиято територия се извършва такава проверка, предоставя на експертите пълно съдействие за изпълнението на задачите им. Комисията информира държавите-членки за резултатите от извършените проверки.

2. Подробните правила за прилагането на настоящия член се приемат в съответствие с процедурата, предвидена в член 17.

ГЛАВА III

Внос от трети страни

Член 11

1. По отношение на организацията и проследяването на резултатите от проверките се прилагат правилата, предвидени в Директива 91/496/ЕИО.

2. Разрешава се вносът, транзитът и транспортирането във и през територията на Общността на живи животни, обхванати от настоящата директива, идващи от трети страни, само когато износителят и/или вносителят се ангажира писмено да спазва изискванията на настоящата директива и е/са предприел/и мерки за спазването ѝ.

3. От 1 януари 1993 г. член 4, втори параграф, буква г), първа алинея от Директива 91/496/ЕИО се заменя със следния текст:

„г) проверката за спазването на изискванията на Директива 91/628/ЕИО на Съвета от 19 ноември 1991 г. за защита на животните по време на транспорт и за изменение на Директиви 90/425/ЕИО и 91/496/ЕИО (*).

(*) ОВ L 340, 11.12.1991 г., стр. 17“.

4. Сертификатът или документите, предвидени в член 4, параграф 1, трето тире от Директива 91/496/ЕИО, се допълват съгласно процедурата, предвидена в член 17, с цел да се отчетат изискванията на настоящата директива.

До приемането на тези разпоредби се прилагат националните правила при спазване на общите правила, определени в Договора.

ГЛАВА IV

Заклучителни разпоредби

Член 12

Правилата и процедурата за информация, предвидени в Директива 89/608/ЕИО¹³, се прилагат *mutatis mutandis* за целите на настоящата директива.

Член 13

1. В срок до 1 юли 1992 г. Комисията представя доклад, съставен на основата на становище на Научния ветеринарен комитет, съдържащ евентуални предложения за:

- въпроса за определянето на максимален срок за продължителността на транспортиране на някои видове животни;
- интервалите, предвидени в глава I, част А, параграф 2, буква г) от приложението;
- продължителността на почивката, предвидена в член 5, параграф 2, буква б);
- стандартите за плътност на натоварването, приложими при транспортирането на някои видове животни;
- стандартите, на които следва да отговарят самите транспортни средства, за да транспортират някои видове животни.

Съветът се произнася по горните предложения с квалифицирано мнозинство.

2. Съгласно процедурата, предвидена в член 17 и след консултации с Научния ветеринарен комитет, Комисията определя критериите на Общността, на които трябва да отговарят пунктовете за спиране по отношение на храненето, поенето, натоварването, разтоварването и евентуалното подслоняване на някои видове животни.

3. Три години след прилагането на разпоредбите на настоящата директива Комисията представя на Съвета доклад за придобития от държавите-членки опит по-специално по отношение на разпоредбите, посочени в параграфи 1 и 2,

¹³ ОВ L 351, 2.12.1989 г., стр. 34.

придружен от евентуални предложения за изменението на тези правила, по които Съветът се произнася с квалифицирано мнозинство.

4. До прилагането на разпоредбите, посочени в параграфи 1 и 2, се прилагат националните правила при спазване на общите правила, определени в Договора.

Член 14

Приложенията към настоящата директива се изменят от Съвета с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията с оглед привеждането им в съответствие с научния и техническия прогрес.

Член 15

В съответствие с процедурата, предвидена в член 17, сертификатите или придружаващите документи, предвидени от законодателството на Общността относно транспортирането на животни, посочени в член 1, могат да бъдат допълнени от атестация от компетентния орган по смисъла на член 2, параграф 6 от Директива 90/425/ЕИО, удостоверяващ спазването на изискванията на настоящата директива.

Член 16

В съответствие с процедурата, предвидена в член 17, въз основа на информацията, предвидена във втория параграф, се определят правила за хуманното отношение към животните по време на транспортиране, приложими към придвижването на животни в някои части от териториите, посочени в приложение I към Директива 90/675/ЕИО, включително и в Кралство Испания, Канарските острови, за да се отчетат природните ограничения, характерни за тези територии и по-специално отдалечеността им от континенталната част на територията на Общността.

За тази цел в срок до 1 юли 1992 г. съответните държави-членки представят на Комисията специални правила, които ще бъдат спазвани по отношение на хуманното отношение към животните по време на транспортиране, когато се придвижват животни в съответните региони, като се държи сметка за характерните ограничения на тези територии.

Член 17

1. В случаите, когато трябва да се използва процедурата, определена в настоящия член, Постоянният ветеринарен комитет, създаден с Решение 68/361/ЕИО¹⁴, наричан по-долу „Комитетът“, се сезира незабавно от председателя му по негова инициатива или по искане на представител на държава-членка.

2. Представителят на Комисията представя на Комитета проект на мерките, които следва да бъдат взети. В срок, определен от председателя в зависимост от

¹⁴ ОВ L 255, 18.10.1968 г., стр. 23.

спешността на въпроса, Комитетът представя становище. Това становище се приема с мнозинството, предвидено в член 148, параграф 2 от Договора в случая на решения, които Съветът взема по предложение на Комисията. Гласовете на представителите на държавите-членки в рамките на Комитета се претеглят по начина, определен в предходния член. Председателят не гласува.

3. Комисията приема предвидените мерки, ако те са в съответствие със становището на Комитета.

4. Ако предвидените мерки не отговарят на становището на Комитета, Комисията незабавно представя на Съвета предложение относно мерките, които следва да бъдат взети. Съветът се произнася с квалифицирано мнозинство.

Ако при изтичането на три месеца от датата на сезирането Съветът не се е произнесъл, предложените мерки се приемат от Комисията с изключение на случаите, когато Съветът се е произнесъл с обикновено мнозинство срещу въпросните мерки.

Член 18

1. Държавите-членки вземат съответните специални мерки за санкционирането на всяко нарушение на настоящата директива, извършено от физическо или юридическо лице.

2. В случаите на повторно нарушение на настоящата директива или в случаите на нарушение, причинило тежко страдание на животните, държавата-членка може, без да се засягат другите наложени санкции, да вземе необходимите мерки за коригиране на констатираните недостатъци.

Член 19

Настоящата директива се прилага, без да се засягат задълженията, произтичащи от митническото законодателство.

Член 20

Най-късно до датата, посочена в член 21, се отменят Директиви 77/489/ЕИО и 81/389/ЕИО.

Член 21

1. Държавите-членки приемат законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива преди 1 януари 1993 г. Те незабавно информират Комисията за това.

2. Когато държавите-членки приемат мерките, посочени в параграф 1, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

Член 22

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 19 ноември 1991 година.

За Съвета:

Председател

P. BUKMAN

ПРИЛОЖЕНИЕ

ГЛАВА I

ДОМАШНИ ЕДНОКОПИТНИ ЖИВОТНИ И ДОМАШНИ ЖИВОТНИ ОТ ВИДОВЕТЕ ГОВЕДА, ОВЦЕ, КОЗИ И СВИНЕ

A. Общи разпоредби

1. Бременните животни, които могат да родят по време на транспортиране или животните, родили през последните четиридесет и осем часа, както и новородените животни, чийто пъп все още не е напълно зараснал, се считат за негодни за пътуване.

2. а) На животните се осигурява достатъчно пространство, за да могат да стоят прави в естествената си поза и когато е необходимо, се поставят предпазни прегради за защита при движение на транспортното средство. Освен в случаите, когато специалните условия за защита на животните изискват друго, се осигурява достатъчно място, за да могат да легнат.

б) Транспортните средства и контейнерите се проектират и се експлоатират така, че животните да бъдат защитени от лошото време и от промените на климата. Вентилацията и количествата свободен въздух са пригодени към условията на транспортиране и са подходящи за превозвания вид.

в) Транспортните средства и контейнерите трябва да могат лесно да се почистват и устройват така, че животните да не могат да избягат, да бъдат проектирани така, че да се избягват нараняванията или ненужните страдания и да бъдат оборудвани така, че да гарантират сигурността на животните. Върху контейнерите, използвани за транспорт на животни, трябва да бъде поставен знак, обозначаващ присъствието на живи животни и знак, показващ в какво положение се намират те. Освен това контейнерите трябва да позволяват животните да бъдат преглеждани и да им се оказват необходимите грижи и да бъдат поставени така, че да не пречат циркулацията на въздуха. В периода на транспортиране и на отделните действия, контейнерите винаги трябва да са

във вертикално положение и не трябва да бъдат подлагани на тръскане или на силни удари.

г) В процеса на транспортиране животните трябва да бъдат поени и да получават съответната храна на подходящи интервали. Тези интервали не трябва да надхвърлят двадесет и четири часа с изключение на отделни случаи, които изискват удължаване на този срок с максимум още два часа в интерес на самите животни, като винаги се държи сметка за видовете, които биват транспортирани, за естеството на използваните транспортни средства и за близостта на мястото за разтоварване.

д) Еднокопитните животни трябва да бъдат снабдени с юлар по време на транспортирането. Тази разпоредба не се прилага за млади необучени жребци и за животни, транспортирани в отделни боксове.

е) В случаите, когато животните са вързани, въжетата и другите средства, които се използват, трябва да бъдат достатъчно здрави, за да не се скъсат при нормални условия на транспортиране, да бъдат достатъчно дълги, за да позволяват на животните да легнат, да се хранят и да пият и да бъдат така поставени, че да се избегнат всякакви рискове от задушаване или от наранявания. Животните не трябва да бъдат завързани за рогата или чрез пръстени, прекарани през носа.

ж) Еднокопитните трябва да бъдат транспортирани в подвижни конюшни или в боксове, изградени така, че да предпазват животните при силни удари. Все пак тези животни могат да бъдат транспортирани на групи, при условие че животните, които проявяват враждебност едни към други, не са в една група и са им свалени подковите от задните копита.

з) Еднокопитните животни не трябва да бъдат транспортирани в транспортни средства с повече от една платформа.

3. а) Когато животни от различни видове са транспортирани в едно и също транспортно средство, те трябва да бъдат разделени по видове, освен в случаите, когато става въпрос за животни, които са свикнали едно с друго и разделянето им би причинило безпокойство. Освен това трябва да се вземат и специални мерки за избягване на враждебни реакции при транспортиране в една и съща пратка на животни, между които съществува естествена непоносимост. Когато на едно и също транспортно средство са натоварени животни от различни възрасти, възрастните трябва да бъдат разделени от младите. Все пак това ограничение не се прилага, когато става въпрос за женски животни, пътуващи с бозаещите си малки. Възрастните мъжки некастрирани животни трябва да бъдат отделени от женските. Нерезите и жребците трябва да бъдат държани отделно. Тези разпоредби са приложими само в случаите, когато животните не са били отглеждани в съвместими групи и не са свикнали едни с други.

б) В отделенията, където се намират животните, не трябва да има стока, която може да попречи на тяхното удобство.

4. За товаренето и разтоварването на животните трябва да се използват съответните съоръжения, като мостове, рампи или проходи. Подът на тези

съоръжения не трябва да бъде хлъзгав и ако е необходимо, те трябва да имат предпазни парапети. По време на транспортирането животните не трябва да бъдат държани от механични устройства във висящо състояние, нито пък повдигани или влачени за главата, рогатата, лапите, опашката или руното. Освен това, доколкото е възможно, следва да се избягва употребата на електрически остен.

5. Подът на транспортното средство или на контейнера трябва да бъде достатъчно здрав, за да може да издържи теглото на транспортираните животни, не трябва да е хлъзгав, да няма цепнатини или дупки, трябва да бъде предвиден без грапавини, за да не се наранят животните. Той трябва да бъде покрит с постелки за животни, които да могат да попият изпражненията. Постелките могат да бъдат заменени с друг материал, имащ поне същите качества или изпражненията трябва да бъдат почиствани редовно.

6. С цел осигуряване на необходимите грижи по време на транспортирането, животните трябва да бъдат с придружител, освен в случаите, когато:

а) животните са транспортирани в безопасни контейнери с добра вентилация и в които при необходимост има достатъчно храна и вода в хранилките, от които не могат да се исципят. Храната и водата трябва да бъдат достатъчни за период от време, два пъти по-дълъг от очакваната продължителност на пътуването;

б) лицето, извършващо транспортирането, поема и функциите на придружител;

в) изпращачът е натоварил свой представител, който да се грижи за животните на съответните пунктове за спиране.

7. а) Придружителят или представителят на изпращача трябва да полага грижи за животните, да ги пои, да ги храни и при необходимост, да ги дои.

б) Млечните крави трябва да бъдат доени на всеки дванадесет часа, но в никакъв случай на повече от петнадесет часа.

в) С цел осигуряването на грижи, придружителят трябва да имат подходящ уред за осветление.

8. Животните трябва да бъдат товарени само в почистени транспортни средства, които, когато е подходящо, са и дезинфекцирани. Трупове на животни, торта и изпражненията трябва да бъдат отстранявани при първа възможност.

Б. Специални разпоредби за жп транспорт

9. Вагоните, превозващи животни, трябва да бъдат снабдени със знак, показващ наличието на живи животни, освен в случаите, когато тези животни се превозват в контейнери. При липса на специални вагони за превоз на животни, използваните вагони трябва да бъдат покрити, да бъдат в състояние да се движат с голяма скорост и да бъдат снабдени с достатъчно големи отвори за проветряване, както и да разполагат със система за вентилация, функционираща дори и при ниска скорост. Вътрешните стени трябва да бъдат от дърво или от друг неграпав материал и по тях да има халки или перила за връзване, разположени на такава височина, че при нужда животните да бъдат завързани.

10. Когато не са транспортирани в отделни боксове, еднокопитните се завързват по начин, позволяващ им да гледат към една и съща страна на транспортното средство или се завързват едно срещу друго. При всички положения жребците и необучените малки животни не трябва да бъдат завързвани.

11. Едрите животни се товарят по начин, позволяващ на придружителя да се придвижва между тях.

12. Когато в съответствие с точка 3, буква а) следва да се пристъпи към разделяне на животните, това може да стане, като те бъдат завързани в отделени части от вагона, ако повърхността го позволява, или пък да бъдат отделени с подходящи прегради.

13. При композирането на влаковете и при всяка друга маневра на вагоните трябва да се взимат всички предпазни мерки с цел избягване на блъскането на вагоните при свързването на вагоните.

В. Специални разпоредби за автомобилен транспорт

14. Конструкцията на автомобилите за транспортиране на животни не трябва да позволява те да избягат и трябва да осигурява безопасността им. Автомобилите трябва да имат покрив, осигуряващ защита на животните срещу лоши атмосферни условия.

15. Съоръженията за завързване трябва да бъдат поставяни в транспортни средства, използвани за транспортиране на едри животни, които по принцип се връзват. Когато разпределението на самото транспортно средство го налага, закрепването на животните трябва да бъде осъществено със здрави прегради.

16. Транспортните средства следва да притежават съответното оборудване, отговарящо на условията на точка 4.

Г. Специални разпоредби за воден транспорт

17. Животните се транспортират в кораби с фиксиращи съоръжения, които ги предпазват от наранявания и причиняване на излишни страдания.

18. Животните не трябва да бъдат транспортирани на открити палуби, освен в случаите, когато са в добре закрепени контейнери или в други оградени места, одобрени от компетентния орган и осигуряващи достатъчна защита от морето и от лошото време.

19. Животните трябва да бъдат завързани или удобно поставени в отделни боксове или контейнери.

20. Проходите между преградите трябва да бъдат разположени така, че да осигуряват достъп до всички прегради, контейнери или транспортни средства, в които се намират животните. Следва да се предвиди и подходящо осветление.

21. Броят на придружителите трябва да бъде достатъчен с оглед броя на животните и продължителността на пътуването.

22. Всички части от кораба, където има животни, трябва да бъдат снабдени със системи за изтичане на водата и да бъдат поддържани чисти.

23. На борда трябва да има и инструмент за клане на животни при нужда, който да бъде одобрен от съответния компетентен орган.

24. Корабите, използвани за транспортиране на животни, трябва да бъдат снабдени преди отплаването си с достатъчни запаси от питейна вода, ако самите те не разполагат със система за добиване на питейна вода и с достатъчни запаси от храна с оглед вида и броя на животните и продължителността на пътуването.

25. По време на транспортирането трябва да се вземат мерки да се изолират болните или ранените животни и при нужда да им се окаже първа помощ.

26. Точки от 17 до 19 не се прилагат за транспортирането на животни във вагони или в моторни транспортни средства, натоварени на фериботи или на кораби от такова естество.

а) Когато животните са транспортирани във вагони, натоварени на кораби, трябва да се вземат специални мерки, за да се гарантира достатъчна вентилация за животните по време на пътуването им.

б) Когато животните са транспортирани в моторни транспортни средства, натоварени на кораби, трябва да се вземат следните мерки:

i) помещението на животните трябва да бъде съответно фиксирано за транспортното средство; транспортното средство и помещението на животните трябва да бъдат здраво закрепени към кораба. В покритите палуби на кораби ро-ро се поддържа вентилация според броя на транспортираните моторни транспортни средства. В случаите, когато това е възможно, транспортното средство за транспортиране на животните трябва да бъде поставено на място, където има приток на свеж въздух;

ii) помещението на животните трябва да бъде снабдено с достатъчен брой отвори, които да позволяват достатъчна вентилация, като се държи сметка, че въздушният поток е ограничен в ограниченото пространство на корабния трюм. Свободното пространство в помещението на животните на всичките му нива трябва да бъде такова, че да позволява естествена вентилация над животните, когато те са в естественото си изправено положение;

iii) трябва да бъде предвиден непосредствен достъп до всяка част от помещението на животните, за да могат, при необходимост, да се положат грижи за тях, да се напоят и хранят по време на пътуването им.

Д. Специални разпоредби за въздушен транспорт

27. Животните се транспортират със самолети в контейнери, боксове или специални клетки за съответния вид животно, съобразени с правилата на ИАТА за транспорт на живи животни.

28. Трябва да бъдат взети предпазни мерки за избягване на крайно ниски или на крайно високи температури на борда, като се държи сметка за вида на

животните. Освен това трябва да се избягват и силните промени във въздушното налягане.

29. На борда на товарния самолет трябва да има и инструмент за умъртвяване на животни при нужда, който трябва да бъде одобрен от съответния компетентен орган.

ГЛАВА II

ДОМАШНИ ПТИЦИ, ДРУГИ ДОМАШНО ОТГЛЕЖДАНИ ПТИЦИ И ДОМАШНИ ЗАЙЦИ

30. Изброените по-долу разпоредби от глава I се прилагат *mutatis mutandis* за транспортирането на домашни птици, други домашно отглеждани птици и домашни зайци: точка 2, букви а), б) и в), точки 3, 5, 6, 8, 9, 13, от 17 до 22 включително, 24 и от 26 до 29 включително.

31. Трябва да им бъдат предоставени съответната храна и вода в достатъчни количества, освен в случаите на:

- i) пътуване с продължителност по-малка от дванадесет часа, без да се брои времето на товарене и разтоварване;
- ii) пътуване с продължителност по-малка от двадесет и четири часа за пилета от всякакви видове, при условие че транспортирането им приключи в срок до седемдесет и два часа от излюпването им.

ГЛАВА III

ДОМАШНИ КУЧЕТА И КОТКИ

32. Без да се засяга член 1, параграф 2, буква а), изброените по-долу разпоредби от глава I се прилагат *mutatis mutandis* за транспортирането на домашни кучета и котки: точка 1, точка 2, букви а), б) и в), точки 3, 5 и 6, точка 7, букви а) и в), точки 8, 9, 12, 13, 15 и от 17 до 29 включително.

33. Транспортираните животни трябва да бъдат хранени на интервали не по-големи от двадесет и четири часа и да бъдат поени на интервали не по-големи от дванадесет часа. Животните трябва да бъдат придружавани от ясни инструкции относно храненето им. Разгонените женски трябва да бъдат държани отделно от мъжките.

ГЛАВА IV

ДРУГИ БОЗАЙНИЦИ И ПТИЦИ

34. а) Разпоредбите на настоящия член се прилагат за транспортирането на бозайници и птици, които не са предмет на предходните глави.

б) Изброените по-долу точки от глава I се прилагат *mutatis mutandis* за транспортирането на видовете по настоящата глава: точка 1, точка 2, букви а), б)

и в), точка 3, буква б), точки 4, 5 и 6, точка 7, букви а) и в), точки 8, 9 и от 13 до 29 включително.

35. Без да се засягат разпоредбите на член 3, параграф 1, буква б), могат да бъдат транспортирани само животните, годни за транспортиране и намиращи се в добро здраве. Животните, които очевидно са в напреднала бременност или тези, които са родили наскоро, както и новородените, които не могат да се хранят сами, непридружени от майките им, не трябва да бъдат считани за годни за транспортиране. Тези изисквания могат да бъдат дерогирани само при извънредни обстоятелства и в случаите на необходимост, и в интерес на самото животно, за да бъде транспортирано от едно място на друго, където ще му бъде предоставено съответно лечение.

36. Не може да се дават успокоителни, освен в изключителни случаи и от под прекия контрол на ветеринар. Документът, съдържащ информацията за даденото успокоително, трябва да придружава животното до местоназначението му.

37. Животните трябва да бъдат транспортирани единствено в транспортни средства, върху които, при необходимост, се отбелязва, че става въпрос за диви, плашливи или опасни животни. Освен това животните трябва да бъдат придружени от ясни инструкции относно храненето, поенето и особените грижи.

Животните, предмет на CITES, се транспортират в съответствие с последните разпоредби на директивите относно транспортирането и подготовката за изпращане на живи диви животни и на растения, попадащи в обхвата на CITES. Когато биват транспортирани по въздух, следва да се спазват последните разпоредби на IATA относно транспортирането на живи животни. Те трябва да бъдат отправени по местоназначението им възможно най-скоро.

38. За животните, попадащи в обхвата на настоящата глава, трябва да бъдат полагани грижи съгласно инструкциите в точка 37.

39. Трябва да се предвиди подходящ срок за задържането на животните и за подготовката за отправянето им, по време на който животните, ако е необходимо, могат да бъдат постепенно въвеждани в контейнера.

40. Животни от различни видове не трябва да бъдат поставяни в един и същи контейнер. Освен това животни от един вид не трябва да бъдат поставяни в един контейнер, освен ако не е известно, че има съвместимост между тях.

41. Не се транспортират животни от семейство Цервиде, когато са в период на смяна на рогата и основата на рогата им е покрита с мъх.

42. Птиците трябва да бъдат държани в полумрак.

43. Без да се засягат специалните разпоредби на член 3, параграф 3, морските бозайници трябва да бъдат обект на постоянни грижи от страна на квалифицирано лице. Транспортните средства не трябва да са напълнени до край.

44. а) Трябва да се осигури допълнителна вентилация от отвори с подходящ размер в стените на контейнера, за да се гарантира приток на въздух във всеки един момент. Тези отвори трябва да бъдат с такава големина, че да не разрешават на животните да влизат в контакт с хората, които обслужват контейнера и да не позволяват на животните да се наранят.

б) Към всички стени, покриви и основи на контейнерите се прикрепят разделителни пръти, които осигуряват свободния приток на въздух към животните, в случай че контейнерите се подреждат един над друг или се товарят в затворено помещение.

45. Животните не трябва да бъдат поставяни близо до храни или до места, достъпни за странични хора.

ГЛАВА V

ДРУГИ ГРЪБНАЧНИ И СТУДЕНОКРЪВНИ ЖИВОТНИ

46. Другите гръбначни и студенокръвни животни се транспортират така, че да се отчитат нуждите от пространство, вентилация, температура, сигурност, снабдяване с вода и кислород на съответния вид. Животните, попадащи под действието на CITES, трябва да бъдат транспортирани съгласно директивите относно транспортирането и подготовката за изпращане на диви животни и растения, предмет на CITES. При транспортирането им по въздуха те трябва да бъдат транспортирани при спазване на последните разпоредби на IATA относно транспортирането на живи животни и трябва да бъдат отправени по местоназначението им възможно най-скоро.